ڕێنمایی تاوانی ڕق لێبوونەوە

بڵاوبوونەوەی ڕق و کینە ڕابگرن

یارمەتیدان بۆ هۆشیاری لەوەی کە تاوانی ڕق و کینە چییە و ئاموژگاری پێشکەش بەو کەسانە بکرێت کە زیانیان بەرکەوتووە

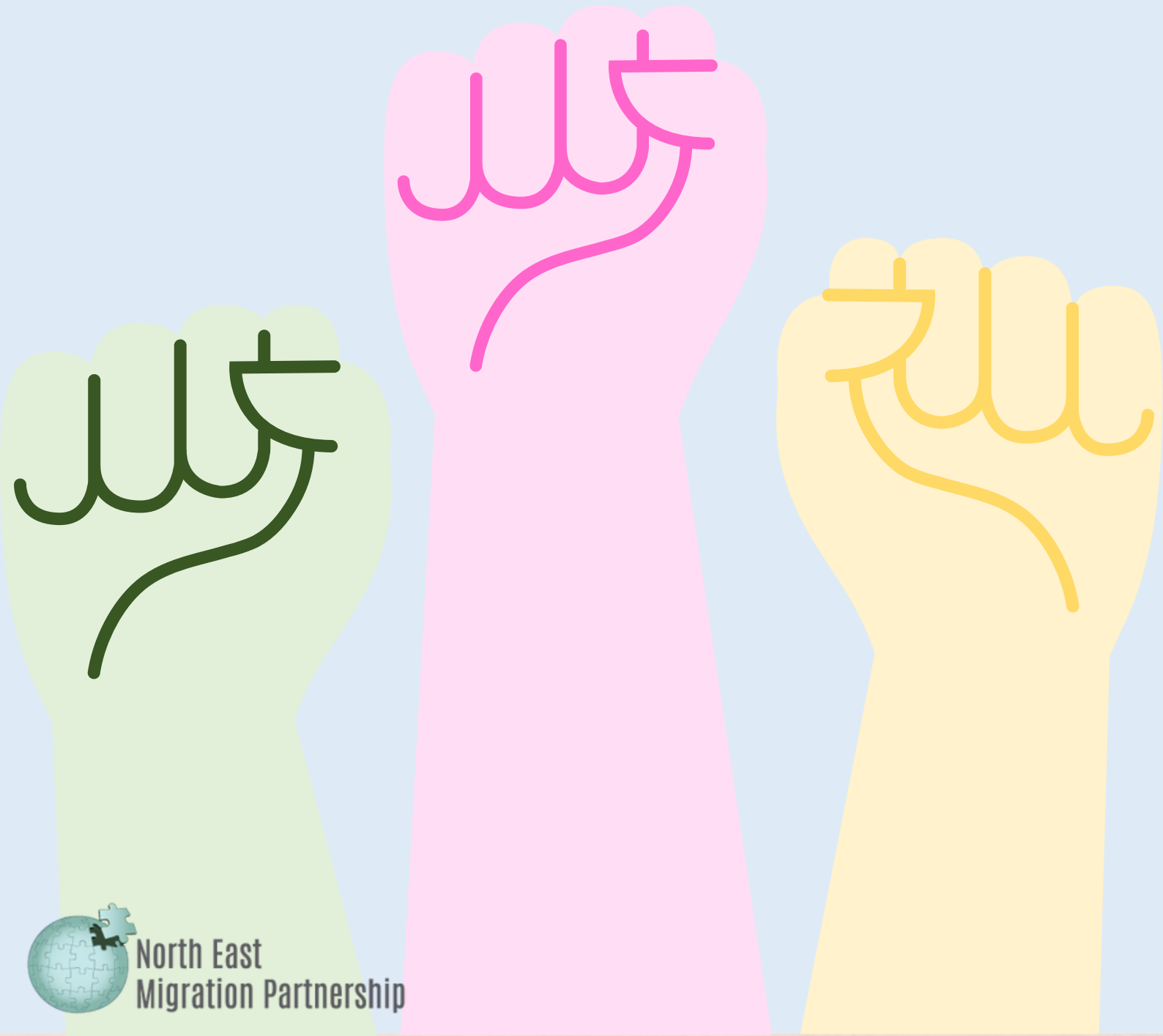

North East Migration Partnership

ڕێنمایی تاوانی ڕق لێبوونەوە

لەلایەن دەسەڵاتە ناوخۆییەکان، ڕێکخراوە خێرخوازییەکان، پۆلیس و ڕێکخراوەکانی چاودێری تەندروستی لە سەرانسەری وڵاتدا بە باشی دەزانرێت کە تاوانەکانی ڕق لە لایەن قوربانییەکانەوە کەم ڕاپۆرت دەکرێن.

ئەم ڕێنماییە بۆ پێدانی زانیارییە دەربارەی:

- جۆرە جیاوازەکانی تاوانی ڕق و کینە،
- چاوەڕوانی و ستانداردەکانی ڕەفتار لە بەریتانیا،
- بۆچی گرنگە ڕاپۆرتی تاوانی ڕق و کینە،

چۆنێتی ڕاپۆرتکردنی، پرۆسەکە، و لە کوێ یارمەتی و پشتگیری وەربگریت.

ڕووداوی ڕق و کینە چییە؟

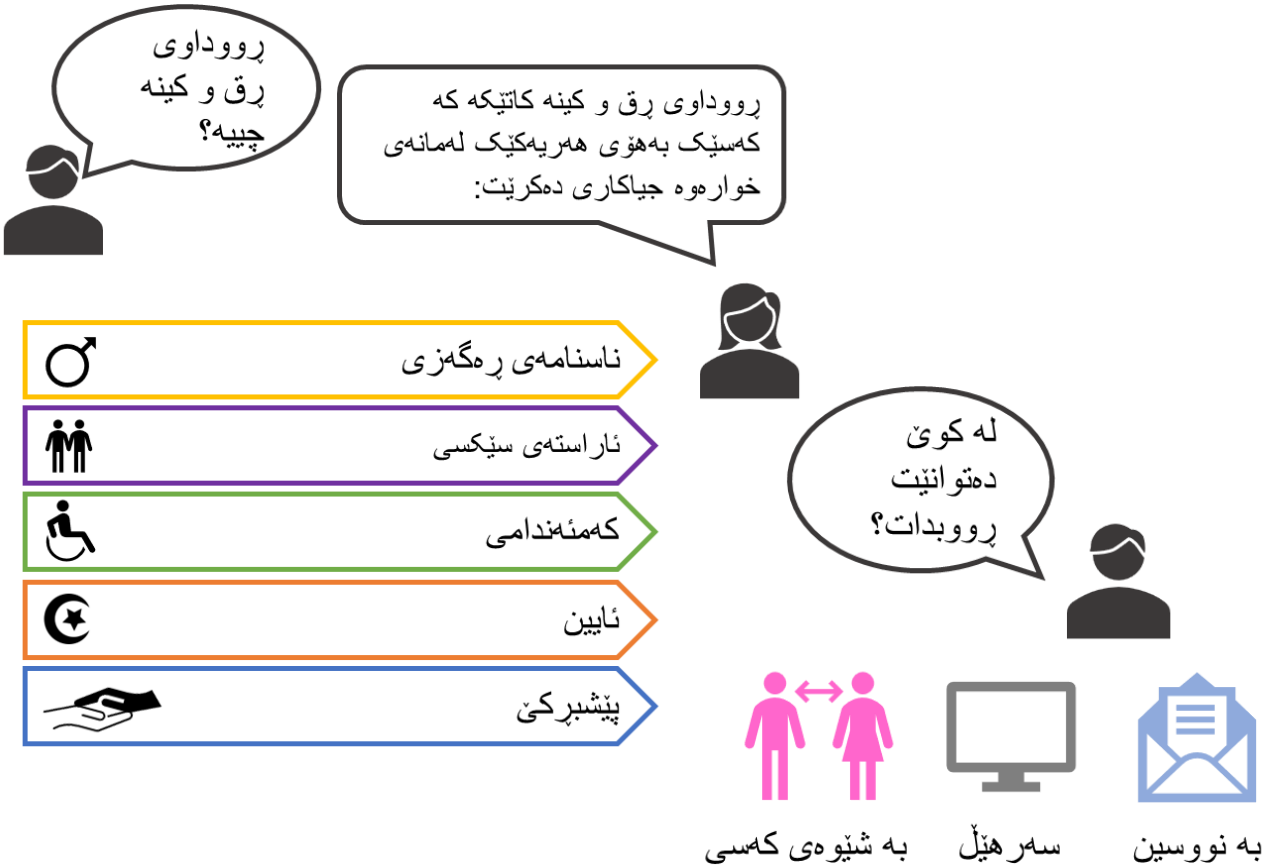

هەموو ڕووداوەکانی ڕق لێبوونەوە تاوانی تاوانکاری نین، بەڵام هێشتا دەبێ ڕاپۆرت بکرێن بۆ پۆلیس. ڕووداوەکانی ڕق و کینە دەتوانن بریتی بن لە ڕێگەنەدان بە کەسێک بچێتە ناو شوێنێکەوە بەهۆی ڕەنگەکەیەوە، پێکەنین بە گاڵتەجاڕی هۆمۆفۆبی، یان ڕێگەنەدان بە کەسێکی خاوەن پێداویستی تایبەت لە تەنیشتەوە دابنیشێت. لەم نموونانەدا هیچ تاوانێک ئەنجام نەدراوە بەڵام ئەوە بەو مانایە نییە کە ڕەفتارەکە قبوڵکراوە. پۆلیسی ئینگلتەرا و وێڵز هێشتا ڕووداوەکانی ڕق و کینە تومار دەکەن و لێکۆڵینەوەیان لەسەر دەکەن، هەرچەندە ناتوانرێت لێپێچینەوەیان لەگەڵدا بکرێت.

تاوانی ڕق و کینە چییە؟

لە زۆر حاڵەتدا ڕووداوەکانی ڕق و کینە دەتوانن بگۆڕدرێن بۆ تاوانی ڕق و کینە. بۆ نموونە قسەی ناشرین دەتوانێت ببێتە هەراسانکردن کە ئەمەش تاوانێکی تاوانکارییە.

North East Migration Partnership

تاوانی ڕق لێبوونەوە بریتییە لە: "هەر تاوانێکی تاوانکاری کە قوربانییەکە، یان هەر کەسێکی دیکە، بەهۆی دوژمنایەتی یان پێشوەختەییەوە پاڵنەرێکە لەسەر بنەمای ڕەگەزی ڕاستەقینە یان هەستپێکراوی کەسێک، ئایین/ئیمان، ئاراستەی سێکسی، کەمئەندامی و ناسنامەی ڕەگەزی."

تاوانی ڕق دەتوانێت بەم شێوەیە پێشکەش بکات

ئەو تایبەتمەندییە کەسییانەی کە تاوانی ڕق لێبوونەوە دەتوانێت بەرامبەریان ڕووبدات، زۆرجار لە ڕووی یاساوە پارێزگاری جیاوازیان لە بەرامبەردا هەیە. بۆ نموونە ئەگەر لەبەر ئەوەی ڕەگەزگۆڕیت جیاکاریت بەرامبەر بکرێت، یاسای جیاواز هەیە کە کارپێدەکرێت بە بەراورد بە تاوانی ڕق و کینە لەسەر بنەمای جیاکاری ڕەگەزی. شتێکی گرنگ کە لەبیرت بێت ئەوەیە – ئەگەر تاوانەکە هەست بە پاڵنەرەکەی دوژمنایەتی کرد، پێویستە وەک تاوانێکی ڕق لێبوونەوە ڕاپۆرت بکرێت.

هەر ڕووداوێکی ڕق و کینە یان تاوانی ڕق لە بەریتانیا قبوڵ ناکرێت. تۆ مافی ئەوەت هەیە هەست بە سەلامەتی بکەیت لە ماڵەکەت و کۆمەڵگاکەت و لە شوێنە گشتیەکان و ئەمەش ڕەنگە جیاواز بێت لەوەی کە تۆ ڕاهاتوویت. شایەنی ئەوەیە کە ڕاپۆرتی بدەیت بە پۆلیس تەنانەت ئەگەر پێت وا نەبێت زۆر جددیش بێت. هەندێک جار، ڕووداوە بچووکەکانی ڕق و کینە دەتوانن ببنە هۆی ڕووداوی جددیتر. بۆ نموونە ڕەنگە کەسێک بە گاڵتەجاڕی هێرشبەرانە دەست پێبکات، بەڵام ئەمە دەتوانێت زیاتر بێت و ئازاری کەسێک بدات.

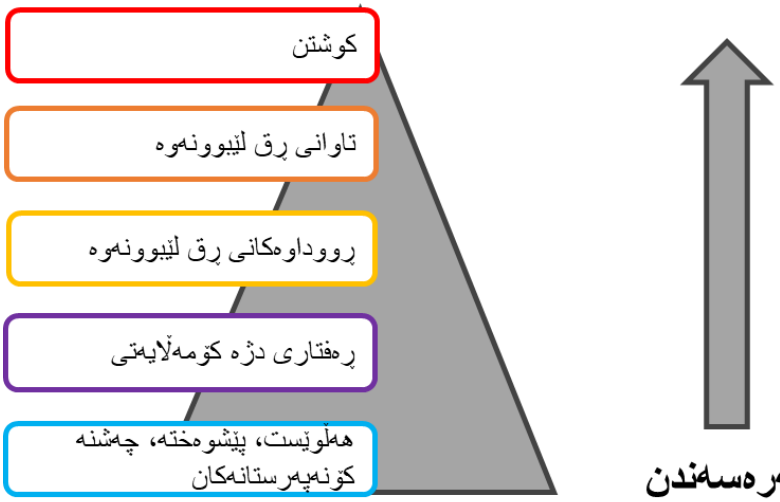

تاوان و ڕووداوەکان کە لەسەر بنەمای ڕق و کینە، بە تێڕوانینە نەرێنییەکان و پێشوەختە و چەشنە چەقبەستووەکان هێڵکاری دەکرێن. پێویستە ئەم هەڵوێستانە چارەسەر بکرێن و تەحەدایان بۆ بکرێت بۆ ئەوەی ڕەفتارەکان بوەستێنرێن کە پەرەدەسەنن بۆ تاوانی گەورە.

لە قۆناغە سەرەتاییەکاندا، دەکرێت پێش ئەوەی تاوانی ڕق و کینە ئەنجام بدرێت، گرژی لە کۆمەڵگەیەکدا ئەزموون بکرێت. گرژییە کۆمەڵایەتییەکان ئاماژەیە بۆ پەیوەندییە گرژەکان کە ڕەنگە لەناو کۆمەڵگاکان یان لە نێوان کۆمەڵگاکاندا، دژی گروپێکی دیاریکراو، لەسەر بنەمای ڕووداو یان زانیاری ڕاستەقینە یان هەستپێکراوی، ترس، یان پێشوەختە زانینەکان بنیات بنێن. هەندێک جار، ڕەنگە گرژییەکان لە ماوەی درێژخایەندا پەرە بسێنن یان دەتوانن بەهۆی 'پشکێکەوە' وروژێنرێن، کە ئاشتی و سەقامگیری تێکبدەن و ببێتە هۆی نائارامی و چالاکیی تاوانکاری. بۆ نموونە، کەسێک لە ڕەگەزێکی دیاریکراودا ڕەنگە بە تاوانێک تۆمەتبار بکرێت، کە ڕەنگە گرژی لە نێوان کۆمەڵگادا دروست بکات، کە ئامانج لێی کەسانی دیکەی ئەو ڕەگەزە هەستپێکراوە.

پێویستە گرژییەکان بە پۆلیسی ناوچەکەت یان تیمی چاودێری گەرەکەکەت ڕاپۆرت بکرێن. دەتوانن لێرەدا چاودێری گەرەکە ناوخۆییەکانتان بدۆزنەوە – https://www.ourwatch.org.uk/find-your-local-nw.

جیاوازی نێوان ڕەفتاری قبوڵنەکراو و ڕووداوی ڕق لێبوونەوە و تاوانی ڕق لێبوونەوە چییە؟

نموونەی یەکەم

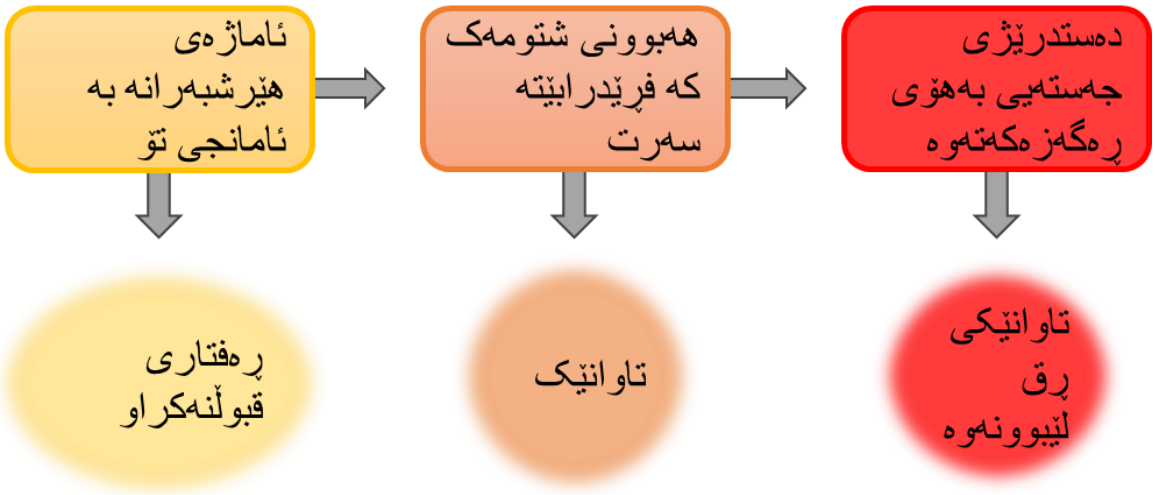

نموونەی دووەم

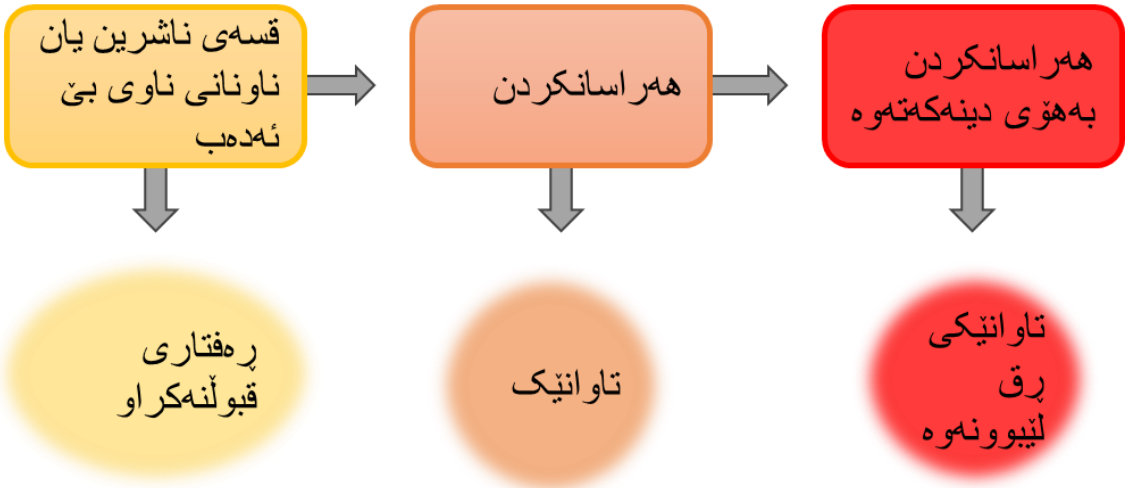

دەکرێت هەندێک جار دیاریکردنی ئەوەی کە ڕەفتارێک دەکەوێتە کام پۆلەوە قورس بێت چونکە زۆرجار بەندە بە مەبەستی کەسەکەوە. بۆ نموونە، کەسێک کە بە شێوەیەکی زارەکی ئازارت دەدات، لەوانەیە وەک ڕەفتارێکی قبوڵنەکراو پۆلێن بکرێت؛ بەڵام ئەگەر ئەمە بەردەوام بێت و کەسەکە سووکایەتی زارەکی یان هەڕەشە بەکاربهێنێت لەسەر بنەمای ڕەگەزەکەت ئەمە دەتوانرێت بە تاوانی ڕق لێبوونەوە هەژمار بکرێت.

ئەو ڕووداوانەی کە لەسەر بنەمای تایبەتمەندییە کەسییەکانی دیکە، وەک تەمەن، ڕەگەز یان سەر بە ژێر کولتوورێکی بەدیلن، بەپێی یاسا بە تاوانی ڕق و کینە نازانرێن. بەڵام هێشتا دەتوانن ئەمانە ڕاپۆرت بکەن.

یاسای تریش هەیە بۆ ئەوەی کاتێک شتێک تاوان نییە. بۆ نموونە دابەشکردنی تراکت تاوان نییە، بەڵام لە ئینگلتەرا و وێڵزدا دەکرێت تاوانێک بێت کە ڕق و کینە لەسەر بنەمای ڕەگەز و ئایین و ئاراستەی سێکسی وروژێنیت. بۆیە ئەگەر ئەو کەسە نامیلکەی دابەش دەکرد کە زمانی ڕەگەزپەرستانە یان هۆمۆفۆبی بەکاردەهێنا، دەکرا دادگایی بکرێن.

هەروەها دەتوانرێت لێپێچینەوە لە ژێر پۆلی تاوانەکانی نەزمی گشتیدا بکرێت، کە ڕەفتار یان هەراسانکردنی کەسێک دەبێتە هۆی زەنگ یان ناڕەحەتی. ئەمە دەتوانێت بەو مانایە بێت کە قسە و/یان ڕەفتارێکی هەڕەشەئامێز، سووکایەتیکردن یان سووکایەتیکردن، کە دەبێتە هۆی ترس، زەنگ یان ناڕەحەتی – دەتوانرێت وەک کردەوەیەکی ڕێکوپێکی گشتی سەیر بکرێت.

North East Migration Partnership

چۆن تاوانی ڕق لێبوونەوە ڕاپۆرت دەکەیت؟

تاوانەکانی ڕق و کینە دەتوانرێت ڕاستەوخۆ ڕاپۆرت بکرێت بۆ پۆلیس: یان لە ڕێگەی تەلەفۆنەوە، یان بە شێوەی ئۆنلاین، یان بە شێوەی کەسی لە بنکەی پۆلیس.

ئەگەر هەستت کرد دۆخەکە باری نائاساییە، بە زووترین کات یارمەتی وەربگرە و پەیوەندی بکە بە ژمارە ٩٩٩:

- هەوڵبدە تووشی شڵەژان نەبیت، ئارام و هۆشیاربە.
- تەحەدای تاوانباران مەکەن.
- هەوڵبدە تاوانباران دەستنیشان بکەیت و تۆمارێک لەسەر ئەمە بکەیت. شتەکان بنووسە بۆ ئەوەی هیچ وردەکارییەکی گرنگ وەک کات و هەر شایەتحاڵێک و هەر بەڵگەیەکی فیزیکی لەبیر نەکەیت.
- هەوڵبدە هیچ شتێک تێک نەدەیت کە دەکرێت وەک بەڵگە بەکاربهێنرێت، بەڵام گرتنی وێنە یان ڤیدیۆ ڕەنگە یارمەتیدەر بێت بە مەرجێک خۆت نەخەیتە هیچ مەترسییەکەوە.

لە حاڵەتە نائاساییەکاندا دەتوانیت پەیوەندی بکەیت بە ژمارە ١٠١ بۆ ڕاپۆرتکردنی ڕووداوەکە. هەروەها دەتوانرێت تاوانی ڕق و کینە بە شێوەی ئۆنلاین، بەبێ ئەوەی ناوی خۆی دەربکەوێت، بۆ پۆلیس لە ماڵپەڕی True Vison لێرەدا here ڕاپۆرت بکرێت. ئەگەر تۆ بە هیچ شێوەیەک ناتەوێت ڕاپۆرت بدەیت بە پۆلیس، هێشتا دەتوانیت هەر تاوانێک بەبێ ناو لە ڕێگەی Crimestoppers لێرە ڕاپۆرت بکەیت – https://crimestoppers-uk.org/give-information/forms/give-information-anonymously.

ئەگەر تۆ لە هەر جۆرە گواستنەوەیەکی گشتیدایت کاتێک تووشی ڕووداوێکی ڕق و کینە بووییت، دەتوانیت پەیوەندی بە پۆلیسی هەروەها دەتوانیت نامە بۆ ژمارە 040 405 0800گواستنەوەی بەریتانیا بکەیت، بە پەیوەندیکردن بە ژمارە تەلەفۆنی 61016 بنێیت بۆ ئەوەی بە وریاییەوە پەیوەندییان پێوە بکەیت و تاوانێکی نائاسایی ڕاپۆرت بکەیت.

ناوەندەکانی ڕاپۆرتکردنی لایەنی سێیەم

لە سەرانسەری باکووری ڕۆژهەڵاتدا چەندین ناوەندی ڕاپۆرتکردنی لایەنی سێیەم هەیە. ناوەندەکانی ڕاپۆرتکردنی لایەنی سێیەم ڕێگەت پێدەدەن زانیاری دەربارەی ڕووداوێک یان تاوانێک بگوازیتەوە، بەبێ ئەوەی پێویست بکات ڕاستەوخۆ لەگەڵ پۆلیس قسە بکەیت. هەندێک کەس هەڵدەبژێرن کە ڕاپۆرتێک لە ناوەندێکی ڕاپۆرتکردنی لایەنی سێیەم، لەبری بنکەی پۆلیس، بۆ ئەوەی هەست بە ئاسوودەیی زیاتر بکەن یان لە ژینگەیەکدا بن کە هەست بە ئاشناتر یان کەمتر ترسناک بکەن.

هەموو ناوەندەکانی ڕاپۆرتکردنی لایەنی سێیەم بۆ هەر ناوچەیەک دەتوانرێت بە کرتەکردن لەسەر بەستەرەکانی ماڵپەڕەکە بدۆزرێتەوە. لە خشتەکەدا، چەند ناوەندێکی ڕاپۆرتکردن دەبینیت کە وەک نموونەیەک ڕیزکراون.

پۆلیسی نۆرسەمبریا: بۆ گەیتسهید، نۆرسەمبەرلاند، نیوکاسڵ، ساوس تاینسایڈ، نۆرس تاینسایڈ و سەندەرلاند.

ژمارەی تەلەفۆن: 101
ماڵپەڕ
https://www.northumbria.police.uk/ro/report/hate-crime/information/v1/hate-crime/how-to-report-hate-crime/

ناوەندەکانی ڕاپۆرتکردن

باکۆری تاینسایڈ: Blue Door Project, Abby House, Hadrian Road, Wallsend, NE28 6HH. Tel: 0191 234 3100 Linskill Centre, Linskill Terrace, North Shields, NE30 2AY Tel: 0191 257 8000	**نیوکاسل:** Discovery Museum, Blanford Square, Newcastle Upon Tyne, NE1 4JA. Tel: 0191 232 6789 Newcastle United Foundation, NUCASTLE, Diana Street, Newcastle upon Tyne, NE4 6BQ Tel: 0191 820 0848	**گەیتسهید:** Blaydon Winlaton Family Hub, Shibdon Bank, Blaydon, Gateshead, NE21 5EZ. Tel: 0191 433 5579 Deckham Family Hub, Elgin Centre, Elgin Road, Gateshead, NE9 5PA Tel: 0191 433 6300
سەندرلاند: Sunderland People First, 21 Norfolk Street, Sunderland, SR1 1EE. Tel: 07858 226187	**اشۆری تاینسای:** Action Station South Tyneside, Boldon Lane, South Shields, NE34 0LZ. Tel: 0191455 8122	**نورسمبیرلاند:** St. George's Park Hospital, Morpeth, Northumberland, NE61 2NU. Tel: 0191 246 6800

North East Migration Partnership

Alnwick Pottergate Centre Howling Lane, Alnwick, NE66 1D Tel: 01665 602181	Arts 4 Wellbeing, 10 Derby Terrace, South Shields, NE33 4PN. Tel:0191 454 4004	Headlight, 14 Mary Street, Sunderland, SR13NH Tel: 0191 5101494

پۆلیسی کلیڤلاند: بۆ هارتلیپول، ستوکتۆن، ڕێدکار و کلیڤلاند، و میدلزبرۆ.

ژمارەی تەلەفۆن: 101
مالپەڕ
https://www.cleveland.pcc.police.uk/how-can-we-help/problems/hate-crime/

ناوەندەکانی ڕاپۆرتکردن

ستۆکتۆن:	**هارتلیپوڵ:**
One Community Link, Rhema House, Stockton TS18 1TU. Tel: 07863 240016	Citizens Advice Bureau, 87 Park Road, Hartlepool, TS26 9HP. Tel: 01429 408401
Thornaby Library, Town Centre, Thornaby, TS17 9EW. Tel: N/A	Community Hub South, Wynard Road, Hartlepool, TS25 3LQ. Tel: 01429 272835
میدلسبرە:	**ڕێدکار و کلیڤلاند:**
Middlesbrough College, Dock Street, Middlesbrough, TS4 2QX. Tel: 01642 333333	Local Authority Redcar Library & Community Hub, Kirkleatham Street, TS10 1RT.
Ubuntu Multicultural Centre, 49 Clifton Street, Middlesbrough, TS1 4BX. Tel: 074388 38849	Grangetown Family Hub, Grange Farm Road, Grangetown, TS6 6SY. Tel: N/A

هەروەها خزمەتگوزاری قوربانییەکان دەتوانن پشتگیریت بکەن ئەگەر تۆ قوربانی تاوانێک بووبیت لەم ناوچەیەدا.

پۆلیسی دورهام: بۆ دورهام و دارلینگتۆن.

ژمارەی تەلەفۆن: 101
مالپەڕ
https://www.durham.police.uk/ro/report/hate-crime/information/v1/hate-crime/how-to-report-hate-crime/

ناوەندەکانی ڕاپۆرتکردن

ئەگەر ناتەوێت بەشداری بنکەی پۆلیسی دورهام بکەیت، دەتوانیت لە ڕێگەی مالپەڕەکەیانەوە ڕاپۆرت بدەیت یان چاتی ڕاستەوخۆی پۆلیس بەکاربهێنیت. هەروەها دەتوانن لە هەریەکێک لە ناوەندە ناوخۆییەکانی ڕاوێژکاری هاوڵاتیانی دورهام here تاوانی ڕق لێبوونەوە ڕاپۆرت بکەن، کە لێرەدا دەتوانن بیدۆزنەوە. هەروەها کۆمپانیای دارلینگتۆن کۆنکێکت هەیە کە ناوەندێکی فەرمی ڕاپۆرتکردن نین، بەڵام هاوکاری پێشکەش دەکەن بۆ ڕاپۆرتکردنی تاوانێکی ڕق لێبوونەوە.

زانیاری بۆ پەنابەران و پەناخوازان

ڕەگەز و ئایین دوو لە پۆلەکانی تاوانی ڕق و کینەن کە زۆرترین ئەگەری کاریگەربیان لەسەر پەناخوازان و پەنابەران هەیە، لەگەڵ ئەوەشدا پشتگیرییەک هەیە بۆ هاندانی ڕاپۆرتکردنی تاوانەکانی ڕق.

ئەو پەنابەرانەی کە لە بەریتانیا لە ژێر پلانەکانی UKRS و ARAP/ACRS نیشتەجێ کراون دەتوانن تاوانێکی ڕق لێبوونەوە ڕاپۆرت بکەن بۆ کرێکاری پشتیوانی ناوی خۆیان/ تیمی نیشتەجێکردنی دەسەڵاتی ناوخۆیی خۆیان.

ئاموژگاری ئەو پەنابەرانە دەکرێت کە لە شوێنی نیشتەجێبوونی بڵاوەپێکردن یان شوێنی نیشتەجێبوونی مەترسیداردان کە لەلایەن میرزەوە دابینکراوە، ئاموژگاری دەکرێن کە هەر ڕووداوێکی تاوانی ڕق لێبوونەوە بۆ پۆلیس ڕاپۆرت بکەن، وەک هەر ئەندامێکی خەڵک. ئەگەر میرز، پۆلیس و بەکارهێنەری خزمەتگوزارییەکە پێیانوابوو ڕووداوەکە کراوەتە ئامانج (لە شوێنەکەیان یان لە دەوروبەری شوێنەکەیان)، میرز چاوی لە پشتگیریکردن و پێشکەشکردنی گواستنەوەی دەبێت. ئەگەر ڕووداوەکە دوور لە مولکەکە ڕوویدا، بەپێی تونڈی ڕووداوەکە، میرز چاوی لە پشتگیریکردنی بەکارهێنەری خزمەتگوزارییەکە دەبێت، بەڵام ڕێگە بە پۆلیس دەدات پێشەنگایەتی بکات لە لێکۆڵینەوە و لەبەرچاوگرتنی ئەوەی کە ئایا پێویستە گواستنەوە بکرێت یان نا.

گرنگە بزانیت کە ڕاپۆرتکردنی ڕووداوێکی ڕق و کینە/ تاوانی ڕق کاریگەری لەسەر شوێنی نیشتەجێبوونت یان پشتگیری نیشتەجێبوونت نابێت، بەڵام ئەگەر پێویستت بە شوێنی نیشتەجێبوونی سەلامەتتر بێت، بەم شێوەیە پشتگیریت دەکرێت. هەروەها ڕاپۆرتکردنی تاوانی ڕق و کینە کاریگەری لەسەر داواکاری پەنابەری، دۆخی کۆچبەری یان دۆخی ڤیزەت نییە.

بۆچی گرنگە ڕاپۆرت بدەیت؟

تاوانەکانی ڕق جیاوازن لە تاوانەکانی تر چونکە تاوانباران بە مەبەست قوربانییەکان دەکەنە ئامانج لەسەر بنەمای پێشوەختە یان دوژمنایەتی بەرامبەر بە کۆمەڵێک کەس – نەک تەنها تاکەکان. ئەگەری زۆرە تاوانباران ئەو گروپە بکەنەوە بە ئەنجامدانی تاوانی زیاتری ڕق و کینە، هەر بۆیە سزادان بۆ تاوانەکانی ڕق و کینە قورسترە.

لێکۆڵینەوەکان دەریدەخەن ئەو ئازارەی قوربانیانی تاوانی ڕق و کینە بەسەری دەبەن لە قوربانیانی تاوانەکانی تر زیاترە. تاوانەکانی ڕق و کینە دەبنە هۆی ترس و دڵەڕاوکێ و تۆرەیی و شەرمەزاری. تاوانەکان دەتوانن هەست بە کەسی بکەن چونکە قوربانییەکان بەهۆی ئەوەی کێن، یان گریمانە دەکرێت کێن، دەکرێنە ئامانج. ئەمەش دەتوانێت تاکێک و خێزانەکان و تەنانەت کۆمەڵگاکانیش هەست بە دابڕان و گۆشەگیری بکەن و بە ئەگەرێکی زۆرەوە زیاتر تووشی قوربانی بوونیان دەکات. هەروەها شایەتحاڵی یان بیستنی تاوانی ڕق و کینە کاریگەری لەسەر هەستی سەلامەتی و ئاسایشی کۆمەڵگەیەکی فراوانتر هەیە.

گرنگ نییە کە پێت وایە ڕووداوەکە چەندە بچووک یان بێ بایەخ بێت، بەڵام بۆ هەموو کۆمەڵگا گرنگە کە دان بەو ڕووداوەدا بنرێت و ڕاپۆرت بکرێت. ئاماری تاوانەکانی ڕق بەکاردەهێنرێت بۆ ئەوەی نیشان بدرێت کە بەڕاستی لە کۆمەڵگەیەکدا چی ڕوودەدات. بۆ نموونە، ئەگەر تاوانی ڕق لە لایەن چەند کەسێکەوە لە هەمان ناوچەدا ڕاپۆرت بکرێت، هێزی پۆلیسی ناوخۆیی لەوانەیە داوای لە ئەفسەرانی پشتیوانی کۆمەڵگاکەیان بکات کە لە نزیکەوە چاودێری ناوچەکە بکەن.

پرۆسەی ڕاپۆرتکردن

دوای ڕاپۆرتکردن، پۆلیس بەدوای بەڵگەی پشتگیریدا دەگەڕێت. هەوڵ دەدەن بیسەلمێنن کە هۆکارەکانی پشت تاوانەکە بۆ ڕەگەز، ئایین، کەمئەندامی، ناسنامەی ڕەگەزی یان ئاراستەی سێکسی بووە. لەوانەیە هەمیشە نەتوانرێت تاوانێکی ڕق لێبوونەوە دادگایی بکرێت. لەوانەیە ئەمەش بەهۆی نەبوونی بەڵگەی تاوانەکەوە بێت، یان نەبوونی بەڵگەی پشتەوەی بۆچی ئەنجامدراوە. ئەگەر بەڵگەی پێویست هەبێت، ئەوا دۆسیەکە ڕەوانەی دەزگای داواکاری گشتی تاج دەکرێت (CPS).

گرنگە بزانین کاتێک تاوانەکانی ڕق و کینە بەبێ ئەوەی ناویان دەربەردرێن دەکرێت زۆر قورستر بێت بۆ دادگاییکردنی تاوانەکە، سەرەڕای ئەو بڕە بەڵگەیەی کە ڕەنگە ئامادەبن. لە کاتێکدا کە ڕەنگە هەست بە ئاسوودەیی زیاتر بکەیت کە تاوانی ڕق و کینە بەبێ ئەوەی ناوت ڕابگەیەنیت، بەڵام ئەگەر دەتەوێت لێکۆڵینەوەی زیاتری لەسەر بکرێت، پێویستە هەوڵبدەیت وردەکارییەکانی پەیوەندیکردنت بخەیتە ناوەوە. بەڵام ئەگەر ئەمە نەتوانرێت، ئەوا ئەو ڕاپۆرتە بێناوە هەر دەخرێتە ناو ئاماری ڕاپۆرتکردنی تاوانەکانی ڕقەوە.

لێپێچینەوە واتای چییە؟

دادگایی کردنی کەسێک، بریتییە لە سەلماندنی ئەوەی کە کەسێک تۆمەتبار بە ئەنجامدانی تاوانێک تاوانبارە بەو تاوانە. بۆ نموونە .ئەگەر کەسێک تاوانێک ئەنجام بدات دەبرێتە دادگا بۆ ئەوەی لێپێچینەوەی لەگەڵدا بکرێت

داواکاری گشتی تاج چییە؟

ئەو دۆسیە تاوانکارییانە دادگایی دەکات کە لەلایەن پۆلیس و ڕێکخراوە لێکۆڵینەوەکانی دیکەی ئینگلتەرا و وێڵزەوە CPS بڕیار دەدات کە کام کەیس دەبێ لێپێچینەوەیان لەگەڵدا بکرێت. داواکارانی گشتی تاج دەبێ CPS .لێکۆڵینەوەیان لەسەر کراوە ڕازی بن کە بەڵگەی جێی متمانە بەس هەیە بۆ ئەوەی "ئاسۆیەکی واقیعی بۆ سزادان" پێشکەش بکات

پرۆسەی ڕاپۆرتکردنی تاوانێکی ڕق و کینە دەتوانێت بەم شێوەیە بڕوات

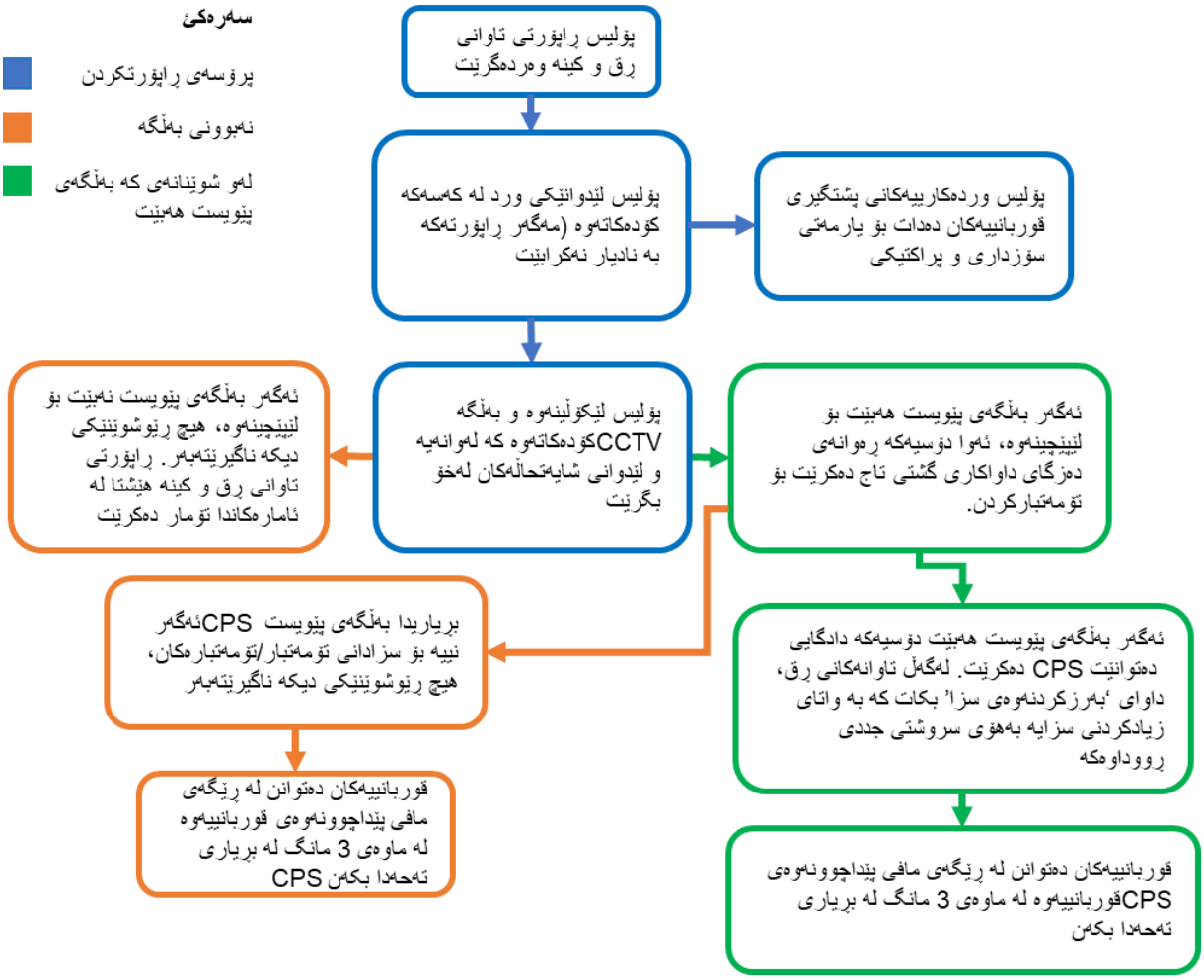

پشتگیری بۆ ڕاپۆرتکردنی تاوانی ڕق و کینە

ئەگەر تۆ قوربانی تاوانی ڕق و کینەیت یان کەسێک دەناسیت کە وایە، ڕێکخراوی جۆراوجۆر لە شوێنی خۆیانن بۆ پشتگیریکردن و پێشکەشکردنی ڕێنمایی

پشتیوانی نیشتمانی		
تەلەفۆن: 0808 168 9111 ویب: https://www.victimsupport.org.uk/crime-info/types-crime/hate-crime/	بۆ یارمەتیدانی هەر کەسێک کە کاریگەری تاوانی لەسەر بووە، بەبێ گوێدانە ئەوەی کە کەی ڕوویداوە، ٢٤ کاتژمێر لە ڕۆژێکدا.	پشتگیری قوربانییەکان
ویب: https://www.citizensadvice.org.uk/ نیوکاسڵ: 08082 787823 میدلزبرۆ: 08082 787983 کاونتی دورهام: 08082 787821	پێشکەشکردنی ئامۆژگاری بێبەرامبەر، سەربەخۆ، نهێنی بۆ ئەو کەسانەی کە تووشی ڕق و کینە یان هەراسانکردن دەبن. نزیکترین لقت دەتوانرێت لە ماڵپەڕەکەدا بدۆزرێتەوە چونکە زۆرن لە سەرانسەری باکووری ڕۆژهەڵات.	خزمەتگوزاری ڕاوێژکاری هاوڵاتیان
تەلەفۆن: Call: 0800 555 111 ویب: https://crimestoppers-uk.org/	ڕێکخراوێکی خێرخوازی نیشتمانی کە هێڵی یارمەتی بێبەرامبەری هەیە بۆ ڕاپۆرتکردنی تاوان بەبێ ئەوەی ناوی خۆی دەربخات.	ڕێگریکردن لە تاوان

تەلەفۆن: 0800 138 1625 ویب: https://www.stophateuk.org/report-hate-crime/	واز لە ڕق لە بەریتانیا بێنن ڕێکخراوێکی پێشەنگی دژە ڕق و دژە جیاکارییە. ئەوان خزمەتگوزارییەکی ٢٤ کاتژمێری بەخۆڕایی بۆ ڕاپۆرتکردنی تاوانەکانی دژە ڕق و کینە بەڕێوەدەبەن.	واز لە ڕق لە بەریتانیا بێنن Stop Hate UK
تەلەفۆن: 0808 801 0393 ویب: https://www.onyourside.org.uk/contact-us/	لە لایەنی خۆتەوە بۆ هەر کەسێکە لە بەریتانیا کە خۆی وەک بەشێک لە کۆمەڵگەیەکی ڕۆژهەڵات یان باشووری ڕۆژهەڵاتی ئاسیا بناسێنێت.	لە لایەنی خۆتەوە On Your Side
020 3904 6555 ئیمێڵ: info@theiru.org.uk ویب: https://www.theiru.org.uk/report-islamophobia/	ڕێکخراوی IRU ڕێکخراوێکی خێرخوازی سەربەخۆیە کە لە وەڵامی بەرزبوونەوەی هێرشەکانی دژە موسڵمانان لە سەرانسەری ئەورووپا و پەرەسەندنی هەستی دژە موسڵمانان دامەزراوە.	یەکەی وەڵامدانەوەی ئیسلامۆفۆبیا (IRU)
تەلەفۆن: 0800 456 1226 ئیمێڵ: info@tellmamauk.org ویب: https://tellmamauk.org/	MAMA خزمەتگوزارییەکی پارێزراو و متمانەپێکراوە کە ڕێگە بە خەڵک دەدات لە سەرانسەری ئینگلتەرا هەر جۆرە سووکایەتییەکی دژە موسڵمانان ڕاپۆرت بکەن.	بە MAMA (پێوانەکردنی هێرشەکانی دژە موسڵمانان) بڵێ
0800 032 3263 ئیمێڵ: incidents@cst.org.uk ویب: https://cst.org.uk/	CST ڕێکخراوێکی خێرخوازی بەریتانییە کە ئەرکی دابینکردنی سەلامەتی و ئاسایش و ئامۆژگارییە بۆ کۆمەڵگەی جولەکەکان لە بەریتانیا.	متمانەی ئاسایشی کۆمەڵگە (CST)
تەلەفۆن: 0800 999 5428 ئیمێڵ: help@galop.org.uk ویب: https://galop.org.uk/	گاڵۆپ پشتگیری لە کەسانی ئێڵ جی بی تی+ دەکات کە تووشی سووکایەتی و توندوتیژی بوون.	گاڵۆپ
ویب: https://stonewall.org.uk/	کۆمەڵێک دەزگا کە پێکەوە کاردەکەن بۆ چارەسەرکردنی پێداویستییەکانی هاوڕەگەزبازان، لەشفرۆشان و دووڕەگەزبازان لە کۆمەڵگەی فراوانتردا.	ستۆن وۆڵ

STOP Hate UK چەندین ڕێکخراوی نیشتمانی خستوتە ڕوو کە دەتوانن پشتگیریت بکەن ئەگەر ڕووداوی ڕق یان تاوانەکە ڕەگەزی ڕاستەقینە یان هەستپێکراوی کەسێک نەبووبێتە ئامانج، بەڵکو لەبری ئەوە ئایین/ئیمان، ئاراستەی سێکسی، کەمئەندامی و ناسنامەی ڕەگەزی کەسێکی کردبێتە ئامانج. بۆ بینینی لیستەکە، کلیک لێرە بکە – https://www.stophateuk.org/about-hate-crime/helpintheuk.

پشتگیری لە دەسەڵاتی ناوخۆیی خۆتان و ئەندامی پەرلەمان

هەر ئەنجومەنێک تیمێکی سەلامەتی کۆمەڵایەتی هەیە کە سەرپەرشتی تاوانەکانی ڕق لە ناوچەی ناوخۆیی خۆیان دەکەن. زۆرجار لە ماڵپەڕەکەیاندا ئامۆژگارییان دەبێت سەبارەت بە چۆنیەتی ڕاپۆرتکردنی تاوانێکی ڕق لێبوونەوە. دەتوانیت دەسەڵاتی ناوخۆیی خۆت بزانیت بە داخڵکردنی کۆدی پۆستەکەت لێرە: https://www.gov.uk/find-local-council.

جگە لەوەش، ئەگەر کەسەکە کرێچی ئەنجومەن بێت، خاوەن خانووی کۆمەڵایەتی بەپێی یاسای دژە ڕەفتاری کۆمەڵایەتی (ASB) ئامراز و دەسەڵاتی هەیە بۆ ڕووبەڕووبوونەوەی تاوانی ڕق و کینە، کە بەزۆری وەک یەکەمایەتییەکی باڵا مامەڵەی لەگەڵ دەکرێت. دەتوانن لێرەدا زانیاری زیاتر لەسەر یاساکە دەستبکەوێت: https://www.gov.uk/government/collections/anti-social-behaviour-crime-and-police-bill.

هەفتەی نیشتمانی هۆشیاری تاوانەکانی ڕق نەخشەیەکی کارلێککاری بەرهەم هێناوە کە وێب پەیجەکانی تاوانی ڕق لە دەسەڵاتی ناوخۆیی (ئەنجومەن) بۆ هەموو بەریتانیا (ئینگلتەرا، ئێرلەندای باکوور، وێڵز، سکۆتلەندا) دەخاتە ڕوو. دەتوانیت نەخشەکە بگەڕێیت بۆ گەڕان بەدوای وێب پەڕەی تاوانی ڕق و کینە لە دەسەڵاتی ناوخۆیی خۆت. لێرە دەتوانرێت دەستت بە نەخشەکە بگات.

دەتوانرێت پەیوەندی بە ئەندامانی پەرلەمانەوە بکرێت ئەگەر هەست بکەیت لەلایەن ڕێکخراوەکانی تر‌ەوە پشتگوێ خراویت لە کاتی ڕاپۆرتکردنی ڕووداوێکی ڕق و کینە یان تاوانی ڕق. پەرلەمانتاران دەتوانن ئەو نیگەرانیانە بۆ وەزیران و پەرلەمانتاران لە ئەنجومەنی کۆمۆنەکان بخەنەڕوو. دەتوانن پەرلەمانتاری ناوخۆیی خۆتان لێرە بدۆزنەوە:
https://members.parliament.uk/FindYourMP.

پرسیارە زۆرەکان

کێ دەتوانێت تاوانی ڕق لێبوونەوە ڕاپۆرت بکات؟

هەر کەسێک، دەتوانیت ڕاپۆرتێک بکەیت کە ئایا ڕقەکە ئاراستەی تۆ بووە، یان بینیوتە بەسەر کەسێکی تردا هاتووە. ئەندامانی خێزانەکەت، هاوڕێکانت، کەسێک کە تازە ناسیوتە یان کەسێک کە نایناسیت - هەموویان دەتوانن تاوانێکی ڕق لێبوونەوە ڕاپۆرت بکەن

دوای ڕاپۆرتکردنی ڕووداوەکە چی ڕوودەدات؟

داوات لێناکرێت قسە لەگەڵ کەسەکە بکەیت، ڕووبەڕووی ببیتەوە یان پەیوەندی ڕاستەوخۆت لەگەڵدا هەبێت بەڵام لەوانەیە داوات لێبکرێت:

- لێدوانێک بدە – ئەفسەرانی پۆلیس دەتوانن دوای چالاکییەکە سەردانی ماڵەکەت بکەن بۆ وەرگرتنی لێدوانێکی تەواو. لەوانەیە بتوانیت لەبری ئەوە بەشداری بنکەی پۆلیس بکەیت ئەگەر پێت باشە.
- هەر بەڵگەیەک کە هەتبێت، وەک وێنە/ڤیدیۆی ڕووداوەکە یان بڕینەکانت و هەر سی تی ڤییەک پێشکەش بکە.
- بەیاننامەی کاریگەری قوربانی بدە، بەم شێوەیە هەست دەکەیت سەبارەت بەو شتانەی کە ڕوویداوە و کاریگەرییەکانی لەسەر ژیانت.

بەڵگەدانان لە دادگا بە یارمەتی نوێنەری پشتگیری قوربانییەکان.

ئایا کاریگەری لەسەر دۆخی کۆچبەری دەبێت؟

نەخێر، ڕاپۆرتکردنی تاوانی ڕق و کینە کاریگەری لەسەر دۆخی ڤیزاکەت نییە. تاوان و ڕووداوەکانی ڕق و کینە لەلایەن پۆلیسی ناوچەکەتەوە مامەڵەیان لەگەڵ دەکرێت و هیچ کاریگەرییەکیان لەسەر ڤیزاکەت نییە. ئەگەر کەسێک بەهۆی ئەوەی تۆ کێیت، یان پێی وایە تۆ کێیت، تۆی کردە ئامانج، ئەوە خەتای تۆ نییە

کێ بۆی دەردەکەوێت کە من تاوانی ڕقم ڕاپۆرت کردووە؟

ڕاپۆرتکردنی تاوانی ڕق و کینە بە نهێنی دەهێڵرێتەوە، بەڵام تاوانبار ئاگادار دەکرێتەوە کاتێک پۆلیس پەیوەندی پێوە دەکات بۆ ئەوەی لایەنی خۆی لەبارەی ئەوەی ڕوویداوە بخاتەڕوو.

ئەگەر تۆ نیگەرانی نهێنی خۆتیت دەتوانیت داوای پشتگیری بکەیت لەگەڵ ئەمە لە پۆلیس، لەسەر چۆنیەتی مامەڵەکردن لەگەڵ زانیارییەکانتان و کێ دەستی پێدەگات. هەروەها دەتوانیت لە ڕێگەی سەنتەری ڕاپۆرتکردنی لایەنی سێیەمەوە تاوانەکە ڕاپۆرت بکەیت یان لە جیاتی ئەوە بە نادیار ڕاپۆرتی بکەیت.

ئایا ئەگەر لە شوێنی کارەکەمدا تووشی تاوانی ڕق لێبوونەوە بووم، کاریگەری لەسەر کارەکەم دەبێت؟

یاساکانی بەریتانیا کارمەندان لە مامەڵەی نادادپەروەرانە و جیاکاری دەپارێزن. زۆربەی شوێنەکانی کار پراکتیزەکردنیان هەیە بۆ ڕاپۆرتکردنی تاوانەکانی ڕق و کینە یان هەراسانکردن. پێویستە ڕووداوەکە ڕاپۆرت بکەیت بۆ بەشی سەرچاوە مرۆییەکان (HR). پێویستە بە نهێنی و پیشەیی لێکۆڵینەوە لە ڕووداوەکە بکرێت بۆ پاراستنی نهێنی و سەلامەتیتان.

ڕاپۆرتکردنی تاوانی ڕق نابێت کاریگەری لەسەر دۆخی دامەزراندنەکەت هەبێت یان هیچ کاردانەوەیەکی لێبکەوێتەوە. سەرچاوە مرۆییەکان (HR)، و ڕێکخراوە پشتیوانییەکان دەتوانن ئامۆژگاری و پشتگیری پێشکەش بکەن، سەندیکاکانی کرێکاران.

North East Migration Partnership

ڕێنمایی تاوانی ڕق لێبوونەوە

بۆ زانیاری زیاتر لەسەر تاوانی ڕق سەردانی ئێمە بکەن مالپەڕی www.nemp.org.uk یان ئیمەیلمان بۆ بنێرن لە ڕێگەی nemp@middlesbrough.gov.uk

North East Migration Partnership